

Samfundsforhold er saa overordentlig vigtigt, siden sin Reform har haft en Blomstringsperiode, maa man sige, som maa have vakt enhvers Beundring, der har haft med de Ting at gøre; ikke alene er der arbejdet omfattende i det Bureau, ikke alene er der arbejdet hurtigt, men hvad der er det allervigtigste, der er arbejdet paa Grundlag af Livet, omkring Livet. Der har altid været et aabent Øre for, hvad der kunde kræves belyst i selve Livet, og hvad det var muligt at belyse af Livets Forhold ad statistisk Vej. Det er efter Reformen sket under Direktør Koefoeds Ledelse, og uanset, at han naturligvis har været støttet af en stor Stab af dygtige Embedsmænd, maa jeg gentage, at jeg finder det ikke vel betænkt at tage ham bort derfra. Naar en Embedsmand udmærker sig i en Stilling, kan man belønne ham paa mange andre Maader, og det har det for øvrigt heller ikke skortet paa overfor den tidligere Departementschef i Statistisk Bureau. Men naar han er naaet op i en saa stor Stilling, saa lad ham dog blive staaende der og lægge sit Livs fulde Gerning ned i det, han har vist, han kan magte. Jeg ønsker ham alt muligt godt. Jeg ønsker ogsaa, at han maa vise den samme Dygtighed og være til den samme Glæde for dem, der faar med ham at gøre i den nye Stilling som i den gamle. Men vide det med Sikkerhed forud, det kan man ikke, og her gælder det gamle Ord: Bedre een Fugl i Haanden end ti paa Taget.

Ja, der lod sig sige meget, og mindre smigrende, Ting om Embedsbesættelser; men jeg skal resignere under Hensyn til den forkyndte almindelige Landefred. Statsbanerne, dem kan det jo ikke nytte noget, at man vilde føre ind under Landefredens Omraade, for de ligger nu en Gang — jeg vil nødig sige, som de har redet. Men, kort og godt, der er jo Forhold, som gør det nødvendigt at tale om Statsbanerne. Vi savner Betænkningen om Bramminge-Ulykken, og vi burde ikke savne den; den burde være omdelt. Jeg nærer naturligvis ingen Tvivl om, at Embedsmændene vil kunne møde med en hel Skok af klare Bevisgrunde for, hvorfor den ikke har kunnet omdeles. Men med de Erfaringer, jeg har med Hensyn til Embedsmænds Erklæringer, vil vel neppe noget Menneske forlange af mig, at jeg skal lægge videre Vægt paa dem. Og de kan ogsaa undværes, fordi Bramminge-Ulykken jo slet ikke er noget enestaaende uden netop ved sit Omfang og ved sit fortvivlede Forløb. Den er kun et Højdepunkt i en lang Linie, som strækker

sig lige fra Ubekvemmeligheder og Ubehageligheder, snavsede Vogne, hullede Vogne, Rejsetøj, der bliver ødelagt, Gods, der bliver ødelagt, o. s. v., o. s. v., op til enkelte Vogne, der vælter, op til hele Tog, der vælter, og op til Død og Ulykke. (*Ivar Berendsen*: Det er uretfærdigt!). Nej, det er ikke uretfærdigt, for jeg tør sige, at jeg skulde af egen Erfaring kunne konstatere Tilfælde for hvert af de Punkter, jeg her har nævnt. Og hvad Tilstanden indadtil angaar, behøver jeg jo ikke at nævne noget, thi det ærede Medlem for Fredericia-Kredsen (L. Rasmussen) har jo der draget en hel Del Ting frem, som jeg i et og alt kan tiltræde. Nu maa den højtærede Minister ikke tro, at det, jeg vil, er Sonofre, at jeg vil se Hoveder falde. Paa ingen mulig Maade! Jeg vil tværtimod meget snarere paakalde Administrationens gode Hjælp. Men jeg forlanger allerførst en Anerkendelse af, at der i Systemet er noget forkert. Der er peget paa det, man kalder Sparesystemet; fra Statsbanernes Side er der jo lagt en vis Skyld over paa Rigsdagen, og jeg mener ikke, vi helt kan afvise denne Skyld. Men Hovedskylden med Hensyn til Sparesystemet ligger i et fortvivlet System, som ingen her er gaaet saa haardt imod som jeg, og det er Tantiemesystemet. Tantiemesystemet var ikke et System, der tog tilbørligt Hensyn til forsvarlig Betjening, men det var et System, i hvilket den rene, skære Egoisme og det rene, skære Udbyttestræb var Løftestængerne. Et saadant System kan selvfølgelig føre vidt i Retning af Sparsommelighed, men Sikkerhed paa Baner fremkalder det ikke, og Sikkerhed for Gods og ordentlig Betjening o. s. v., o. s. v. den hele lange Række igennem, det fremkalder det ikke. Der maa allerførst en grundig Undersøgelse til med Hensyn til Sikkerhedsforholdene her i Landet baade paa Statsbaner og paa Privatbaner. Vi maa ikke lade os nøje med at høre noget om, at Tingene er i den bedst mulige Orden, for det ved vi, at de ikke er. Og hvis vi faar det Svar, saa betyder det, at Statsbanerne ikke selv vil hjælpe med til at gøre Tilstandene bedre, og saa kommer i hvert Tilfælde det Øjeblik, hvor man maa sikre sig overfor deres Attentater paa ens egen og ens Gods' Sikkerhed.

Jeg skal fra Statsbanerne vende mig til Privatbanerne og navnlig rette det Spørgsmaal til den højtærede Trafikminister, om han dog ikke mener, at de aabne Baners Tid burde være forbi her i Lan-